

1.
Nieuwkoop
11 mei 1940

FOKKER D-XXI Nr. 229

Berging juni 1993

Start : 11 mei 1940 om 13.05 uur
Neergestort : 11 mei 1940 om 13.45 uur
Vliegtuig : Fokker
Type : D-XXI, éénpersoons jager
Registratie : ML 5502, bouwjaar 1938
Luchtvaartafdeling : 2e Ja.V.A. (jachtvliegafdeling), 2-II-1 Luchtvaartregiment
Code : nr. 229
Basis : Schiphol (later Buiksloot)
Neergestort : Nieuwkoop, Nieuwveenseweg 65a , prov. Zuid-Holland
Oorzaak : Duitse Messerschmitt Bf- 110

Piloot : Reserve. Sgt. Vlieger Jacobus (Koos) Roos.
Geboren op 7 mei 1906 te Leiden, overleden 28 maart 1956 aan de gevolgen van een helicopterongeluk nabij legerkamp 't Harskamp. Hij ligt begraven op begraafplaats Zorgvliet te Amsterdam.

Doel : Maasbruggen in Rotterdam.
Voor de tweede maal deze dag werd de brug bij Rotterdam door 2 Fokker T-V's (nr. 850 en 856) aangevallen met een escorte van 3 Fokker D-XXI jagers (nr. 229, 213 en 242, de piloten Roos, Focquin de Grave en Burger).
Op de terugvlucht raakte de 229 verwickeld in een luchtgevecht met drie vijandelijke vliegtuigen, Me-110's. Sergeant Roos schoot twee Duitse toestellen neer. Omdat Roos van plan was te springen (de Fokker was na de eerste beschietingen zwaar beschadigd) wierp hij het cockpitdak af. Dat kwam echter terecht de motor van een achtervolgende Me-110, die hierdoor werd uitgeschakeld en rokend wegdraaide. De tweede viel ten prooi aan de FN Browning machinegeweren van de D-XXI. Komend uit de bewolking zag Roos recht voor zich nog een Me-110 en hij opende direct het vuur. De staartschutter van de Me-110 zakte in elkaar en het Duitse vliegtuig ging brandend ten onder. Het derde Duitse toestel verraste en beschoot Koos Roos, hij raakte zwaar gewond en hierdoor bewusteloos; de 229 was ten dode opgeschreven. Maar doordat Roos tijdens een eerdere actie niet in de riemen zat maar los in zijn stoel en het cockpitdak al weg was, werd hij tijdens een zgn. 'straatslag' uit zijn vliegtuig geslingerd. Hij kwam tijdens zijn val bij bewustzijn en bloedde hevig. Hij had een gebroken rechterarm, schotwonden aan zijn been en granaatsplinters in zijn hoofd en linkerschouder, verbrandingen aan de handen en het gezicht. Hij landde aan zijn parachute in de omgeving van de crashplaats van zijn vliegtuig.

De Fokker D-XXI nr. 229 is het enige overblijfsel van het 'Wapen der Militaire Luchtvaart' overgebleven uit de luchtstrijd in de meidagen van 1940.
